

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΣΧΟΛΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ»

Α' Χειμερινό εξάμηνο, Ακαδημαϊκού έτους 2019-20

Κατεύθυνση: Σχολική Ψυχολογία

Μάθημα: Διαπολιτισμική Κοινωνική Ψυχολογία

Καθηγητής: Παυλόπουλος Βασίλης

ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ

Χριστοπούλου Γεωργία

Τζιάλλα Βασιλική

Οκτώβριος, 2019

Περιεχόμενα

Ιστορική περιγραφή του Αφγανιστάν	3
Οικολογικά χαρακτηριστικά	4
Οργάνωση και θεσμοί της κοινωνίας.....	4
Εκπαιδευτικό σύστημα.....	4
Οικονομική οργάνωση	5
Πολιτική οργάνωση.....	6
Θρησκεία.....	7
Οικογένεια	8
Γάμος και διαζύγιο	8
Δομή οικογένειας	9
Οικογενειακοί ρόλοι και λειτουργίες	10
Ρόλοι φύλων.....	10
Μετανάστευση	11
Ταμπού.....	12
Συμπεράσματα	13
Βιβλιογραφία	14

Ιστορική περιγραφή του Αφγανιστάν

Το Αφγανιστάν ονομάζεται επίσημα Ισλαμική Δημοκρατία του Αφγανιστάν και βρίσκεται στην νότια κεντρική Ασία. Ο πληθυσμός της χώρας είναι 32.225.560 κάτοικοι και κατατάσσεται ως 45^η στον κόσμο. Πρωτεύουσα του Αφγανιστάν είναι η Καμπούλ, με πληθυσμό που υπολογίζεται περίπου στα τρία εκατομμύρια. Σπουδαία πόλη αποτελεί, επίσης, η Κανταχάρ, με 358.845 κατοίκους, την οποία ίδρυσε ο Μέγας Αλέξανδρος και έχει γίνει πολλές φορές πρωτεύουσα του κράτους. Το Αφγανιστάν χωρίζεται σε 34 διοικητικές περιφέρειες, οι οποίες υποδιαιρούνται περαιτέρω σε επαρχίες. Στο Αφγανιστάν κατοικούν πενήντα περίπου εθνότητες, με κυριότερες τους Παστούν (42%), Τατζίκους (27%), Ουζμπέκους (9%) και Χαζάρους (8%). Επίσημες γλώσσες της χώρας είναι τα Περσικά Νταρί και η Παστού (1930), ενώ νόμισμά της είναι το αφγάνι.

Οι πρώτες ιστορικές πληροφορίες για το Αφγανιστάν και τους Αφγανούς χρονολογούνται τον 10^ο με 11^ο αιώνα. Ωστόσο, οι πρώτες ιστορικές καταβολές αρχίζουν από τον 6^ο αιώνα (τα στοιχεία προέρχονται από τη Wikipedia). Σύμφωνα με την κεντρική υπηρεσία πληροφοριών (Central Intelligence Agency [CIA], 2019) η ιστορία του Αφγανιστάν ως κράτους ξεκίνησε το 1747, με την ενοποίηση των φυλών Παστούν και την ίδρυσή του από τον Αχμάντ Σαχ Ντουρανί. Με την πάροδο των ετών, πολλές χώρες έχουν προσπαθήσει να κατακτήσουν το Αφγανιστάν και κυρίως η Μεγάλη Βρετανία και η Ρωσία, με στόχο τον έλεγχο της κεντρικής Ασίας. Ωστόσο, ύστερα από πολλούς πολέμους, οι Αφγανοί κατάφεραν να νικήσουν τους Άγγλους στον τρίτο αγγλο-αφγανικό πόλεμο το 1919 και να κερδίσουν την ανεξαρτησία τους. Οι Αφγανοί γιορτάζουν την 19^η Αυγούστου ως Ημέρα της Ανεξαρτησίας τους (CIA, 2019).

Σήμερα, το Αφγανιστάν αποτελεί το λιγότερο ειρηνικό μέρος στον κόσμο, λόγω των συνεχών συγκρούσεων. Σύμφωνα με το BBC (2019), οι συγκρούσεις αυτές χαρακτηρίζονται

ως οι πλέον θανατηφόρες, καθώς ο αριθμός των θανάτων είναι τρεις φορές υψηλότερος από τη Συρία ή την Υεμένη.

Οικολογικά χαρακτηριστικά

Το Αφγανιστάν είναι μια ηπειρωτική χώρα, που συνορεύει με την Κίνα, το Πακιστάν, το Ιράν, το Ουζμπεκιστάν, το Τουρκμενιστάν και το Τατζικιστάν. Η συνολική της έκταση είναι 652.230 km² και διαθέτει υψηλά ορεινά τοπία, δασικές εκτάσεις, μεγάλα ποτάμια και ερήμους. Περίπου τα δύο τρίτα της χώρας είναι ορεινά. Το βόρειο και το δυτικό τμήμα της χώρας αποτελείται από πεδιάδες και κοιλάδες, οι οποίες είναι και οι πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές της χώρας. Το υψηλότερο σημείο της χώρας είναι το Noshaq με υψόμετρο 24.580 πόδια, ενώ το χαμηλότερο η Amu Darya με υψόμετρο 258 μέτρα. Το κλίμα είναι άγονο έως ημι-ξηρό και συνήθως χαρακτηρίζεται από ζεστό καλοκαίρι και κρύο χειμώνα (Sawe, 2019).

Η βιοποικιλότητα της χλωρίδας και της πανίδας θεωρείται ως πόρος διαβίωσης για την πλειοψηφία του αφγανικού πληθυσμού. Οι φυσικοί πόροι είναι πλούσιοι και ποικίλοι, καθώς κυμαίνονται από άνθρακα, πετρέλαιο και φυσικό αέριο σε πολύτιμους λίθους και στοιχεία σπάνιων γαιών (Wee, 2019).

Οργάνωση και θεσμοί της κοινωνίας

Εκπαιδευτικό σύστημα

Με βάση το Παγκόσμιο εκπαιδευτικό δίκτυο (2019), υπάρχουν δύο ξεχωριστά συστήματα στο Αφγανιστάν. Το παλαιότερο σύστημα είναι θρησκευτικό, στο οποίο οι μουλάδες διδάσκουν τις θρησκευτικές εντολές του Κορανίου, την ανάγνωση, τη γραφή και την αριθμητική. Το άλλο σύστημα εισήχθη στο Σύνταγμα του 1964 και προβλέπει δωρεάν και υποχρεωτική εκπαίδευση σε όλα τα επίπεδα. Εξαιτίας των πολυετών συγκρούσεων, πολλοί δάσκαλοι και εκπαιδευτικοί εγκατέλειψαν το Αφγανιστάν, με αποτέλεσμα την πτώση των ποσοστών αλφαριθμητισμού. Κατά την περίοδο επικράτησης των Ταλιμπάν, δεν υπήρχαν

αρκετές ευκαιρίες σχολικής φοίτησης και η διδασκαλία ήταν αφιερωμένη κυρίως στο Κοράνι.

Το αφγανικό εκπαιδευτικό σύστημα αντιμετωπίζει επί του παρόντος μια περίοδο αποκατάστασης και ανασυγκρότησης. Η εκπαίδευση στο Αφγανιστάν έχει βελτιωθεί σημαντικά μετά την ανατροπή των Ταλιμπάν στα τέλη του 2001. Σύμφωνα με τον Morten Sigsgaard (2009), από το 2001 έως το 2008, τα παιδιά που εγγράφηκαν στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση ξεπέρασαν τα 6 εκατομμύρια, ενώ το ποσοστό των κοριτσιών από σχεδόν μηδέν έφτασε στο 35%. Ωστόσο, το ήμισυ του πληθυσμού των μαθητών εξακολουθεί να βρίσκεται εκτός σχολείου.

Σήμερα, από την ηλικία των επτά ετών, τα παιδιά παρακολουθούν έξι χρόνια πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, τρία χρόνια μέσης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (γυμνάσιο) και τριετή ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Embassy of the Islamic Republic of Afghanistan, 2019).

Η κυβέρνηση του Αφγανιστάν θεωρεί πως η εκπαίδευση αποτελεί το κλειδί για τη μακροπρόθεσμη επιτυχία του αφγανικού κράτους. Σύμφωνα με την πρεσβεία του Αφγανιστάν στην Ουάσιγκτον (2019), η ανάπτυξη της εκπαίδευσης αποτέλεσε το επίκεντρο της διεθνούς βοήθειας τα τελευταία χρόνια. Πολλές οργανώσεις, ιδιαίτερα η UNESCO, η ACEM, η UNICEF, η Παγκόσμια Τράπεζα και η Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης, χρηματοδοτούν και οργανώνουν εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες.

Οικονομική οργάνωση

Παρά τις βελτιώσεις στο προσδόκιμο ζωής, τα εισοδήματα και την παιδεία από το 2001, το Αφγανιστάν είναι εξαιρετικά φτωχό και εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την εξωτερική βοήθεια και τους δωρητές. Μεγάλο μέρος του πληθυσμού εξακολουθεί να υποφέρει από έλλειψη κατοικίας, καθαρού νερού, ηλεκτρικής ενέργειας, ιατρικής

περίθαλψης και θέσεις εργασίας. Τα επίπεδα ζωής της χώρας είναι από τα χαμηλότερα στον κόσμο και αποτελεί την 63^η φτωχότερη χώρα στον κόσμο (CIA, 2019).

Μετά την πτώση τρομοκρατικών ομάδων, όπως οι Ταλιμπάν, η οικονομία του Αφγανιστάν βελτιώνεται σταθερά. Ωστόσο μεγάλα προβλήματα εξακολουθούν να επηρεάζουν την πορεία της χώρας προς μια ισχυρή οικονομία. Αν και φιλοξενεί ένα εντυπωσιακό όγκο φυσικών πόρων, που θα μπορούσαν να προσφέρουν πολλά οικονομικά οφέλη, παραμένει ανεκμετάλλευτο λόγω πολιτικής αστάθειας. Ωστόσο, η γεωργία παραμένει μια μεγάλη βιομηχανία στη χώρα και το Αφγανιστάν είναι γνωστό για την ανάπτυξη προϊόντων υψηλής ποιότητας, καθώς και ξηρών καρπών. Αξίζει να σημειωθεί ότι πολλοί Αφγανοί ωθούνται, λόγω της ένδειας, σε παράνομες καλλιέργειες, με κυριότερη αυτήν του οπίου. Το Αφγανιστάν αποτελεί τον μεγαλύτερο εξαγωγέα οπίου παγκοσμίως, με τα κέρδη να αντιστοιχούν στο 16% της οικονομίας της χώρας, έχοντας ωστόσο, σοβαρές κοινωνικές επιπτώσεις (Wikipedia).

Ένα από τα πιο δημοφιλή προϊόντα που εξάγονται από το Αφγανιστάν σε άλλες χώρες είναι τα χειροποίητα χαλιά του. Άλλα στοιχεία, όπως το μάρμαρο, έχουν τη δυνατότητα να αυξήσουν τα επίπεδα των εξαγωγών. Κατά τα επόμενα έτη, προβλέπεται ότι ο τουρισμός στο Αφγανιστάν μπορεί να αναπτυχθεί και να συμβάλει στην οικονομία. Μόλις επιτευχθεί πολιτική σταθερότητα, η τεράστια ποικιλία φυσικών τοπίων που φιλοξενεί η χώρα, θα μπορούσε να προσελκύσει τουρίστες, όπως γινόταν πριν από τη δεκαετία του '70.

Το ΑΕΠ της χώρας κατανέμεται σε 23% γεωργία, 21,1% σε βιομηχανία και το 55,9% σε υπηρεσίες (World Atlas, 2019).

Πολιτική οργάνωση

Το πολίτευμα του Αφγανιστάν είναι Ισλαμική Προεδρική Δημοκρατία. Πρόεδρος της χώρας είναι ο Ασράφ Γκάνι και πρωθυπουργός ο Αμπντουλάχ Αμπντουλάχ. Το σύνταγμα

του Αφγανιστάν χωρίζει την κυβέρνηση σε τρεις κλάδους, δηλαδή έναν ισχυρό εκτελεστικό, έναν νομοθετικό και έναν δικαστικό.

Ο πρόεδρος είναι ο αρχηγός του εκτελεστικού κλάδου. Εκλέγεται λαμβάνοντας περισσότερο από το 50% των ψηφοφόρων με ελεύθερη, γενική, μυστική και άμεση ψήφο (Qazi, 2016). Σύμφωνα με το νέο σύνταγμα που υιοθετήθηκε το 2004, ο εκλεγμένος πρόεδρος και οι δύο αντιπρόεδροι έχουν πενταετή θητεία. Σήμερα, το εκτελεστικό τμήμα έχει 25 υπουργεία και αρκετά ανεξάρτητα τμήματα και υπηρεσίες, καθώς και επιτροπές που εκτελούν κυβερνητικά καθήκοντα που υπαγορεύονται από το σύνταγμα. Το σύνταγμα συγκεντρώνει τη λήψη αποφάσεων στην προεδρία (Sawe, 2019).

Ο νομοθετικός κλάδος είναι η Εθνοσυνέλευση ή Κοινοβούλιο. Η Εθνοσυνέλευση αποτελείται από έναν ανώτερο οίκο, το Meshrano Jirga, και έναν κατώτερο οίκο, το Wolesi Jirga. Κανείς δεν μπορεί να γίνει μέλος και των δύο οίκων ταυτόχρονα. Τα μέλη του Wolesi Jirga εκλέγονται από το λαό και τα μέλη του Meshrano Jirga με έναν πιο σύνθετο τρόπο (Qazi, 2016).

Το δικαστικό τμήμα αποτελείται από το Ανώτατο Δικαστήριο, Stera Mahkama, τα ανώτερα δικαστήρια και τα δικαστήρια των προσφύγων. Το Ανώτατο Δικαστήριο αποτελείται από 9 μέλη, που διορίζονται από τον πρόεδρο για περίοδο δέκα ετών, με την έγκριση του Wolesi Jirga. Δεν επιτρέπεται διορισμός των μελών για δεύτερη θητεία. Ο τωρινός ανώτατος δικαστής του Ανώτατου Δικαστηρίου είναι ο Abdul Salam Azimi (Qazi, 2016).

Θρησκεία

Η θρησκεία κατέχει σημαντικό ρόλο στο Αφγανιστάν. Η κυριότερη θρησκεία στο Αφγανιστάν είναι το Ισλάμ, με τους πιστούς του να φθάνουν το 99% του πληθυσμού. Όλοι οι οπαδοί του Ισλάμ αναφέρονται ως Μουσουλμάνοι. Ιερή ημέρα των μουσουλμάνων είναι η Παρασκευή. Στην πλειονότητά τους οι Αφγανοί είναι μουσουλμάνοι Σουνίτες, περίπου το

85%, με εξαίρεση μερικές μειονότητες που είναι μουσουλμάνοι Σίτες, περίπου το 14% (Merrill et al., 2006).

Στο Αφγανιστάν υπάρχουν, επίσης, οι Μουλά. Πρόκειται για άνδρες θρησκευτικούς ηγέτες ή δασκάλους και αποτελούν σημαντικό στοιχείο της μουσουλμανικής ζωής. Ένας Μουλά μελετά τις ισλαμικές παραδόσεις και τον ισλαμικό νόμο και απαγγέλει το Κοράνι, δηλαδή την ιερή γραφή του Ισλάμ (Wikipedia).

Όσον αφορά τη θρησκεία, υπάρχουν πέντε πυλώνες του Ισλάμ. Πρώτος πυλώνας είναι το shahada, δηλαδή ο ισχυρισμός της μουσουλμανικής πίστης, συνδυάζοντας τα θέματα Ενότητας και Ελέους που είναι εμφανή στο Κοράνι. Δεύτερος πυλώνας είναι το salat, δηλαδή η απαίτηση για προσευχή πέντε φορές την ημέρα σε καθορισμένους χρόνους. Τρίτος πυλώνας είναι το zakat, που σημαίνει ελεημοσύνη ή φιλανθρωπία. Οι μουσουλμάνοι πρέπει να διαθέσουν ένα ποσό από το εισόδημά τους για να στηρίξουν την ισλαμική κοινότητα. Τέταρτος πυλώνας είναι το sawm, δηλαδή νηστεία, η οποία είναι υποχρεωτική πράξη κατά τη διάρκεια του μήνα του Ραμαζάν. Το hajj είναι ο τελευταίος πυλώνας και σημαίνει προσκύνημα κατά τη διάρκεια του μήνα Ντου αλ Χιτζιά στην πόλη Μέκκα. Κάθε μουσουλμάνος είναι υποχρεωμένος να προσκυνήσει στη Μέκκα, τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια της ζωής του (Wikipedia).

Οικογένεια

Η οικογένεια αποτελεί τον πιο σημαντικό θεσμό στην αφγανική κοινωνία. Ο λαός του Αφγανιστάν έχει ισχυρές αξίες, πεποιθήσεις και κανόνες που περιβάλλουν την οικογένεια και τη συμπεριφορά του κάθε μέλους. Οι άνθρωποι στο Αφγανιστάν θέτουν τα συμφέροντα της οικογένειάς τους μπροστά από τις δικές τους ανάγκες.

Γάμος και διαζύγιο

Ο γάμος θεωρείται βασικό στοιχείο στη ζωή στο Αφγανιστάν και όλες οι σχέσεις θεωρείται ότι οδηγούν στο γάμο. Σπάνια επιτρέπεται σε ένα ζευγάρι να ειδωθούν μόνοι τους

πριν το γάμο. Οι γονείς είναι εκείνοι που οργανώνουν τους γάμους των παιδιών τους και επομένως δεν δίνεται σημασία στην έλξη μεταξύ του ζευγαριού. Οι γυναίκες στο Αφγανιστάν έχουν επίσημο δικαίωμα αποδοχής ή άρνησης ενός γάμου. Οι γυναίκες που παντρεύονται δικαιούνται ειδική πληρωμή για το γάμο (Mahr), την οποία λαμβάνει ο πατέρας της νύφης.

Σε περίπτωση διαζυγίου, οι άνδρες είναι υποχρεωμένοι, με βάση το Mahr, να πληρώσουν ένα συγκεκριμένο χρηματικό ποσό ή να παραχωρήσουν μια συγκεκριμένη γη στη σύζυγο. Αυτό συμβαίνει προκειμένου να παρέχεται ένα είδος ασφάλισης στις γυναίκες, δεδομένου ότι το διαζύγιο αποτελεί κατά κύριο λόγο δικαίωμα των ανδρών (Boesen, 1980). Ωστόσο, με βάση τον ισλαμικό νόμο, ακόμη και οι γυναίκες μπορούν υπό ορισμένες συνθήκες να χωρίσουν τους συζύγους τους. Όμως, σε κάποιες περιοχές, μεταξύ των Παστούν, οι γυναίκες δεν έχουν ούτε το δικαίωμα αποδοχής ή άρνησης του γάμου, ούτε το δικαίωμα του Mahr, ούτε το δικαίωμα διαζυγίου. Παρόλα αυτά, δεν υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις διαζυγίου, διότι θα επέφερε μεγάλη ντροπή και ενδεχομένως αντίποινα (Boesen, 1980).

Δομή οικογένειας

Οι οικογένειες στο Αφγανιστάν είναι ενδογαμικές, πατριαρχικές, πατρογονικές και πατροτοπικές. Η πολυγυνία επιτρέπεται, αλλά πλέον δεν εφαρμόζεται. Τα ενήλικα παιδιά συνήθως ζουν στο σπίτι των οικογενειών τους καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους (Merrill et al., 2006). Σύμφωνα με τον κεντρικό στατιστικό οργανισμό, το 2010, το μέσο μέγεθος ενός νοικοκυριού στο Αφγανιστάν ήταν 7,8 άτομα (Central Statistics Organization, 2010). Παραδοσιακά, η οικογένεια στο Αφγανιστάν αποτελείται από τον σύζυγο, τη σύζυγο, τις άγαμες κόρες τους, τους γιους τους και τις συζύγους και τα παιδιά των γιών τους. Σε διευρυμένα οικογενειακά νοικοκυριά, μπορούν να ζήσουν μαζί τρεις ή τέσσερις γενιές.

Οικογενειακοί ρόλοι και λειτουργίες

Οι οικογενειακοί ρόλοι ποικίλλουν μεταξύ εθνικοτήτων, κοινωνικοοικονομικών καθεστώτων και περιφερειών. Ωστόσο, επικρατεί κυρίως η παραδοσιακή πατριαρχική ηλικιακή ιεραρχία (Evason, 2016). Ο ανώτερος άνδρας, συνήθως ο παππούς, έχει τη μεγαλύτερη εξουσία και ελέγχει όλες τις δαπάνες. Οι άντρες στηρίζουν οικονομικά ολόκληρο το νοικοκυριό. Ο ρόλος των γυναικών περιορίζεται στις οικιακές εργασίες, το μαγείρεμα, την ανατροφή των παιδιών και την ψυχαγωγία των επισκεπτών. Τα παιδιά στην οικογένεια πρέπει να δείχνουν ευλάβεια και εκτίμηση στους γονείς και τους μεγαλύτερους. Η εκπαίδευσή των παιδιών που ζουν σε αγροτικές περιοχές γίνεται είτε από τον θρησκευτικό ηγέτη, είτε από τους γονείς τους, συνήθως από τη μητέρα (Evason, 2016). Σύμφωνα με την Πρεσβεία του Αφγανιστάν (2019), πριν από το 1969, το αν ένα παιδί θα παρακολουθούσε ή όχι το σχολείο εξαρτιόταν από την οικογένειά του. Για ορισμένες οικογένειες η εκπαίδευση ήταν σημαντική και έκαναν θυσίες για να εξασφαλίσουν την εκπαίδευση των παιδιών τους. Αντίθετα, άλλες οικογένειες προσέφεραν θρησκευτική εκπαίδευση στους γιους τους, ενώ ορισμένες δεν έστελναν τα παιδιά τους στο σχολείο.

Ρόλοι φύλων

Οι ρόλοι των φύλων στην αφγανική κουλτούρα είναι άκρως πατριαρχικοί και άκαμπτοι. Σε γενικές γραμμές, οι άνδρες κυριαρχούν σε δημόσιο επίπεδο, ενώ οι γυναίκες έχουν εξουσία μόνο στο οικιακό πλαίσιο. Κατά τη διάρκεια του 20^{ου} αιώνα σημειώθηκε πρόοδος όσον αφορά τα γυναικεία δικαιώματα, ωστόσο όταν οι Ταλιμπάν τέθηκαν σε ισχύ, έθεσαν ακραίες περιοριστικές ρυθμίσεις στις γυναίκες. Επιβλήθηκαν απαγορεύσεις που περιορίζαν την εμπλοκή τους σε δημόσια ζητήματα, καθιστούσαν αυστηρότερο τον ηθικό κώδικα για το ντύσιμό τους και τις απέκλειαν από την εκπαίδευση. Οι περιορισμοί αυτοί έχουν μειωθεί, αλλά παραμένουν αυστηρότεροι απ' ό,τι επιθυμούν οι περισσότεροι Αφγανοί.

Ωστόσο, καθώς βασίζονται στη θρησκεία και την ηθική σχετικά με το ρόλο και τη θέση της γυναίκας στην κοινωνία, είναι ευρέως αποδεκτοί.

Σύμφωνα με τη θρησκευτική συντηρητική άποψη, μια γυναίκα μπορεί να βγει από το σπίτι της μόνο με τη συνοδεία κάποιου άντρα, φορώντας μπούργκα, τσαντόρ ή νικάμπ. Αυτό εξαρτάται κυρίως από τη στάση της οικογένειας. Τα αγροτικά χωριά συνήθως είναι λιγότερο αυστηρά με αυτόν τον κανόνα. Μερικές πιο προοδευτικές φυλές και οικογένειες αντιμετωπίζουν τις γυναίκες ως ίσες.

Η ανάμειξη των φύλων γίνεται μόνο μέσα στις οικογένειες ή στις στενά συνδεδεμένες κοινότητες χωριών. Σε επαγγελματικούς και εκπαιδευτικούς χώρους που απασχολούνται και διδάσκονται και άνδρες και γυναίκες, οι άνθρωποι είναι προσεκτικοί, διατηρώντας φυσική απόσταση από το αντίθετο φύλο. Μεγαλύτερη εξοικείωση μεταξύ των φύλων παρατηρείται στις αγροτικές περιοχές (IES, 2019).

Όσον αφορά τα πολιτικά και θεσμικά πλαίσια για τα θέματα των γυναικών, ιδρύθηκε το Υπουργείο Γυναικείων Υποθέσεων, MoWA. Αρμοδιότητά του είναι να διευκολύνει το ρόλο των γυναικών, προωθώντας τον σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής, ώστε να μειωθούν οι ανισότητες μεταξύ των φύλων και να επιτευχθεί σταδιακά η πρόοδος προς την ισότητα (World Bank, 2005).

Μετανάστευση

Το Αφγανιστάν αποτελεί μια χώρα που εξάγει μεγάλο αριθμό μεταναστών. Οι Αφγανοί μεταναστεύουν στο εξωτερικό λόγω συγκρούσεων, επισιτιστικής ανασφάλειας, φυσικών καταστροφών και κοινωνικοοικονομικών λόγων. Οι Αφγανοί πολίτες άρχισαν να εγκαταλείπουν τη χώρα τους μετά το πραξικόπημα του 1978 από την κομμουνιστική παράταξη της αφγανικής κυβέρνησης. Το 1990, η μετανάστευση των Αφγανών οφειλόταν σχεδόν αποκλειστικά στις συνεχείς συγκρούσεις. Ωστόσο, από το 2015, οι οικονομικοί

μετανάστες αποτελούν περίπου το 50% της αφγανικής μεταναστευτικής ομάδας (World Bank, 2018).

Πλέον, οι Αφγανοί αποτελούν έναν από τους μεγαλύτερους προσφυγικούς πληθυσμούς στον κόσμο. Η Βόρεια Καλιφόρνια φιλοξενεί περίπου 25.000 Αφγανούς (Lipson, 1994). Σύμφωνα με πρόσφατες πληροφορίες από τον Παγκόσμιο Κατάλογο Μειονοτήτων και Αυτοχθόνων Λαών (2018) και την Παγκόσμια Τράπεζα (2018), περισσότεροι από 4 εκατομμύρια Αφγανοί πρόσφυγες ζουν εκτός της χώρας, κυρίως στο Πακιστάν και το Ιράν.

Τα τελευταία χρόνια, πολλοί Αφγανοί έχουν έρθει στην Ελλάδα ως πρόσφυγες. Ωστόσο, η πρώτη σχέση μεταξύ των δύο χωρών σημειώθηκε το 330 π.Χ, όταν ο Μέγας Αλέξανδρος εισήλθε στην επικράτεια του σημερινού Αφγανιστάν (Wikipedia). Με βάση την τελευταία απογραφή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής το 2011, οι Αφγανοί αποτελούν το 6% των εγκατασταθέντων με ξένη υπηκοότητα στην Ελλάδα. Υπολογίζεται ότι περίπου 2.000 Αφγανοί έχουν εγκατασταθεί και ζουν νόμιμα στην Ελλάδα και κυρίως στην Αθήνα. Υπάρχουν δύο επίσημοι σύλλογοι Αφγανών στην Ελλάδα, η Κοινότητα Αφγανών μεταναστών και προσφύγων και ο Σύλλογος Ενωμένων Αφγανών Ελλάδος. Η πλειοψηφία των Αφγανών στη χώρα είναι ανύπαντροι άνδρες. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια έχουν αυξηθεί σημαντικά οι αφίξεις Αφγανών οικογενειών. Όσον αφορά την εργασία των Αφγανών στην Ελλάδα, υπάρχει ελλιπής γνώση. Με βάση τους συλλόγους, η πλειοψηφία των Αφγανών εργαζόταν έως και το 2008, αλλά η κρίση είχε ως αποτέλεσμα να οδηγηθούν πολλοί στην ανεργία. Κύρια επαγγέλματα εργασίας ήταν η οικοδομή, η ηλεκτροκόλυση, η ξυλουργική και άλλου τύπου χειρωνακτικές εργασίες (Dimitriadi, 2013).

Ταμπού

Σύμφωνα με τον Οδηγό Πολιτισμικής Διασταύρωσης (2017), στο Αφγανιστάν υπάρχουν ορισμένα ταμπού που πρέπει να αποφεύγονται. Αρχικά, δεν πρέπει να

τοποθετείται το δάχτυλο, η φτέρνα ή οποιοδήποτε μέρος του ποδιού σε κανένα άτομο. Επίσης, δεν πρέπει να είναι εμφανές το πέλμα του ποδιού και να χρησιμοποιείται το πόδι για την μετακίνηση οποιουδήποτε πράγματος, καθώς θεωρείται ως το χαμηλότερο μέρος του σώματος. Ακόμη, η δημόσια στοργή μεταξύ ανδρών και γυναικών κρίνεται ως αγενής. Πρέπει, επίσης, να αποφεύγεται η αύξηση της έντασης της φωνής δημόσια, όπως και το κλείσιμο του ματιού σε κάποιον. Τέλος, η απόρριψη της προσφοράς τσαγιού σε σπίτι ή γραφείο έχει ως αποτέλεσμα την προσβολή του ατόμου που το προσφέρει.

Συμπεράσματα

Το Αφγανιστάν είναι μία χώρα που έχει πληγεί αρκετά λόγω των πολέμων και των πολιτικών συγκρούσεων. Ως λαός είναι αρκετά φιλόξενος και η οικογένεια και η θρησκεία αποτελούν θεσμούς βαρύνουσας σημασίας. Το Αφγανιστάν εξακολουθεί να διατηρεί αναχρονιστικούς θεσμούς, οι οποίοι εμποδίζουν την κοινωνικοοικονομική του ανάπτυξη. Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί σε διάφορους βασικούς τομείς, αφήνονται ανοιχτά ερωτήματα για το εάν αυτή είναι επιφανειακή ή όχι.

Βιβλιογραφία

- Afghanistan. (n.d.). In *Encyclopaedia Britannica*. Retrieved from <https://www.britannica.com/place/Afghanistan/Mohammad-Zahir-Shah-1933-73>
- Afghanistan. (n.d.). In *Wikipedia, the free encyclopedia*. Retrieved from <https://en.wikipedia.org/wiki/Afghanistan>
- Afghanistan GDP. (2019). In *World Atlas*. Retrieved from <https://www.worldatlas.com/finance/afghanistan/gdp.html>
- BBC. (2019). *Why is there a war in Afghanistan? The short, medium and long story*. Retrieved from <https://www.bbc.com/news/world-asia-49192495>
- Boesen, I. W. (1980). Women, honour and love: Some aspects of the Pashtun woman's life in eastern Afghanistan. *Afghan Digital Libraries*.
- Central Intelligence Agency. (2019). Afghanistan. *The World Factbook*. Retrieved from <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/af.html>
- Central Statistics Organization. (2011). *Afghanistan Mortality Survey 2010*. (Calverton, Maryland: Afghan Public Health Institute, Ministry of Public Health). Retrieved from <https://dhsprogram.com/pubs/pdf/fr248/fr248.pdf>
- Culture Crossing Guide. (2017). *Afghanistan*. Retrieved from http://guide.culturecrossing.net/basics_business_student_details.php?Id=12&CID=1
- Dimitriadi, A. (2013). Migration from Afghanistan to third countries and Greece. *IRMA Background Report*.
- Ελληνική Στατιστική Αρχή. (2011). *Απογραφή Πληθυσμού-Κατοικιών 2011. Μετανάστευση*. Ανακτήθηκε από <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SAM07/2011>
- Embassy of the Islamic Republic of Afghanistan. (2019). *About Afghanistan*. Retrieved from <https://www.afghanistanembassy.no/about-afghanistan/>

- Evason, N. (2016). *Afghan Culture*. Retrieved from <https://culturalatlas.sbs.com.au/afghan-culture/family-26a57ab3-8b08-45e3-b75f-7d0df9a68d89#family-26a57ab3-8b08-45e3-b75f-7d0df9a68d89>
- Lipson, J. G., & Miller, S. (1994). Changing roles of afghan refugee women in the United States. *Health Care for Women International*, 15(3), 171–180.
doi:10.1080/07399339409516110
- Merrill, L., Paxson, D., & Tobey, T. (2006). An introduction to Afghanistan culture. Retrieved on July 23, 2017.
- Sawe, B. E. (2019). The Tallest Mountains In Afghanistan. In *World Atlas*. Retrieved from <https://www.worldatlas.com/articles/highest-mountains-in-afghanistan.html>
- Sawe, B. E. (2019). What Type Of Government Does Afghanistan Have? In *World Atlas*. Retrieved from <https://www.worldatlas.com/articles/what-type-of-government-does-afghanistan-have.html>
- Sigsgaard, M. (2009). Education and fragility in Afghanistan: A situational analysis. *Education in Emergencies and Reconstruction, International Institute for Education Planning and UNESCO*. Retrieved from <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000184038>
- Wee, R. Y. (2019). Ecological Regions Of Afghanistan. In *World Atlas*. Retrieved from <https://www.worldatlas.com/articles/ecological-regions-of-afghanistan.html>
- Labor Migration Can Help Boost Afghanistan’s Growth. (2018). In *World Bank* . Retrieved from https://www.worldbank.org/en/country/afghanistan/publication/labor-migration-can-help-boost-afghanistans-growth?fbclid=IwAR0NTVwGnlN3m2A8Q1IKS32L_oWRHVhwFABRt2AMNdcSxroAEYAopz3_o7s

National reconstruction and poverty reduction—the role of women in Afghanistan’s future.

(2005). In *World Bank*. Retrieved from

<http://siteresources.worldbank.org/AFGHANISTANEXTN/Resources/AfghanistanGenderReport.pdf>

World Directory of Minorities and Indigenous Peoples. (2018). *Minorities and indigenous*

peoples in Afghanistan. Retrieved from <https://minorityrights.org/country/afghanistan/>

World Education Network. (2019). *Structure of Education in Afganistan*. Retrieved from

<https://www.afghanistaneducation.info/education-system/structure-of-education.html>